

2. Befolkningsudvikling

I dette afsnit beskrives befolkningsudviklingen i Randers Kommune, herunder fødselsbalance, mellemkommunal flyttebalance og befolkningsudviklingen fordelt på aldersgrupper og områder. Afsnittet afsluttes med en kort beskrivelse af udviklingen i indkomster og formuer i Randers Kommune og sammenligningskommunerne.

De historiske tal for Randers Kommune og sammenligningskommuner er trukket fra Danmarks Statistik (Statistikbanken). Prognosetallene for Randers Kommune er fra den aktuelle befolkningsprognose 2026-2038, som byrådet godkendte den 28. april 2025.

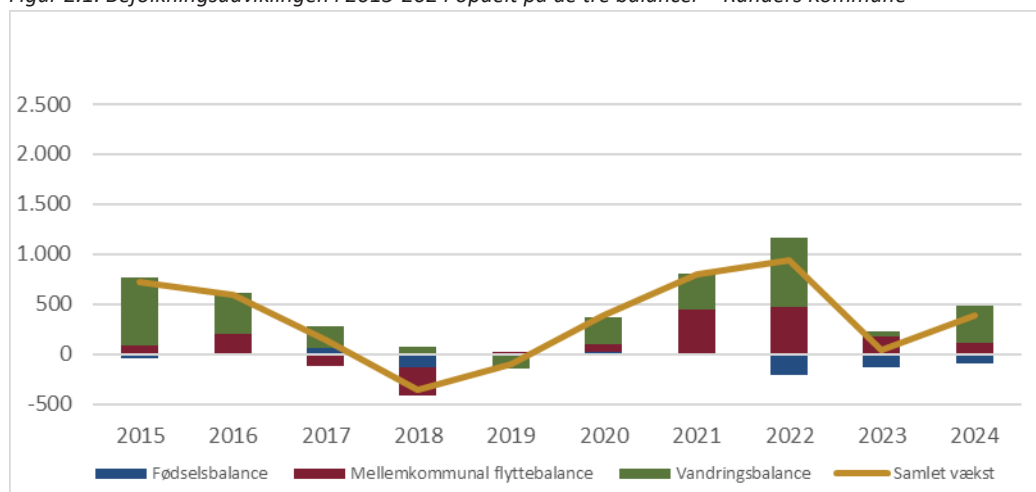
2.1 Befolkningsudvikling opdelt på tre balancer

En kommunes befolkningsudvikling kan sammenfattes i følgende tre balancer:

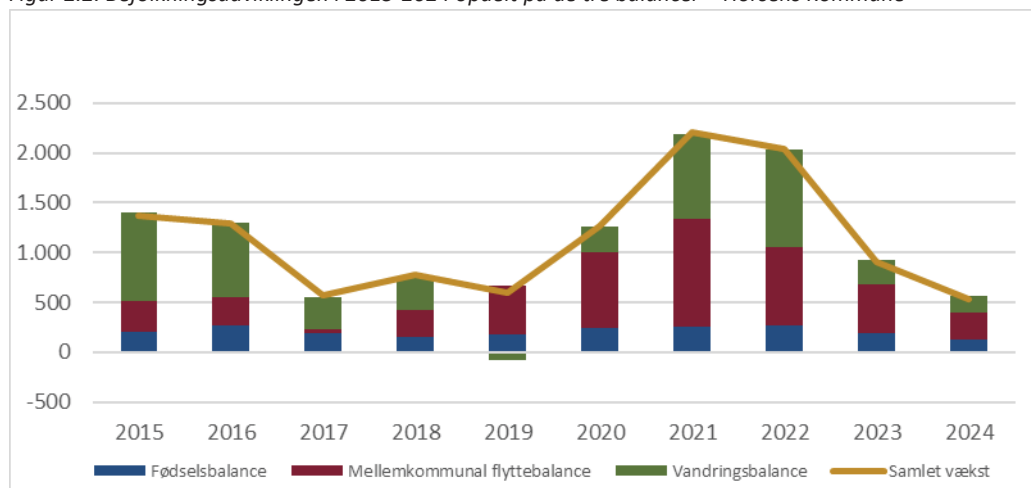
- Fødselsbalance (fødte minus døde)
- Mellemkommunal balance (mellemkommunal tilflytning minus mellemkommunal fraflytning)
- Vandringsbalance (indvandring fra udlandet minus udvandring til udlandet).

Nedenfor vises Randers Kommunes udvikling på disse parametre sammenlignet med sammenligningskommunerne Horsens, Silkeborg og Vejle.

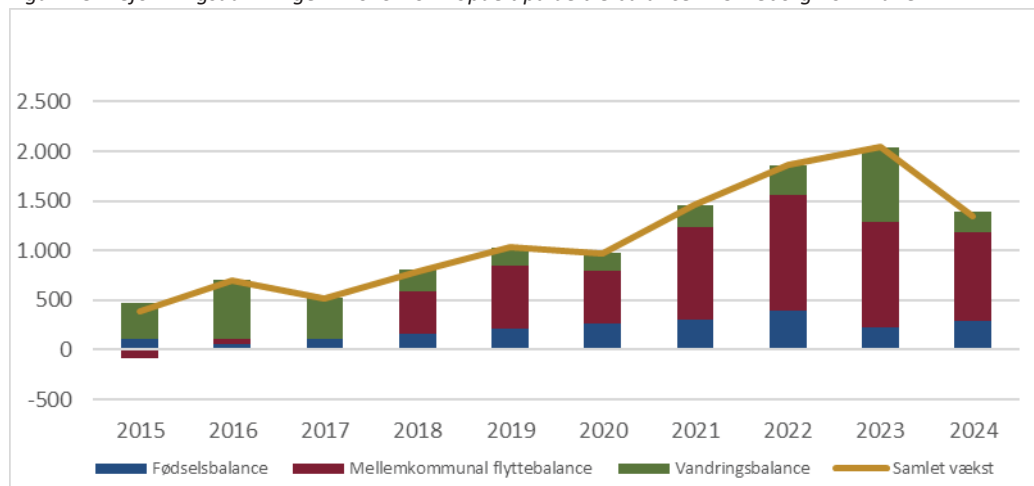
Figur 2.1. Befolkningsudviklingen i 2015-2024 opdelt på de tre balancer – Randers Kommune

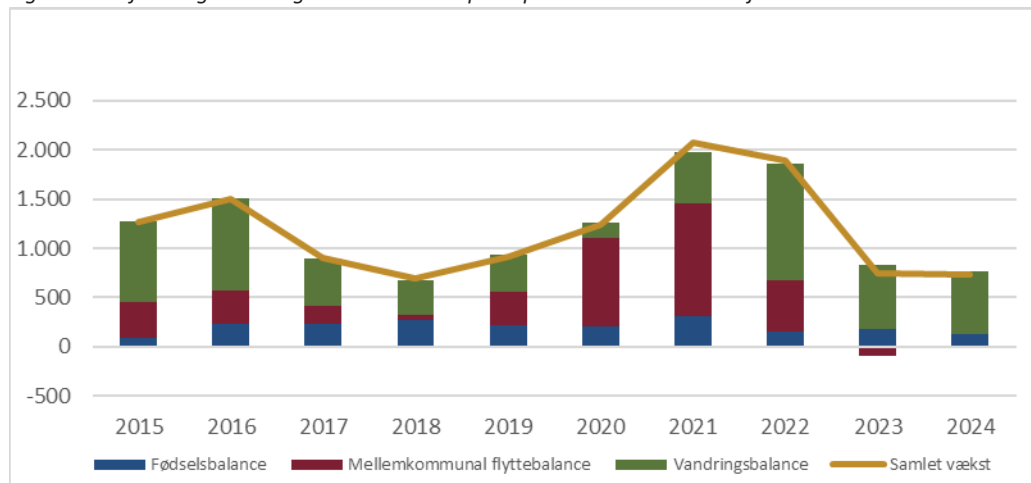
Figur 2.2. Befolkningsudviklingen i 2015-2024 opdelt på de tre balancer – Horsens Kommune

Figur 2.3. Befolkningsudviklingen i 2015-2024 opdelt på de tre balancer – Silkeborg Kommune

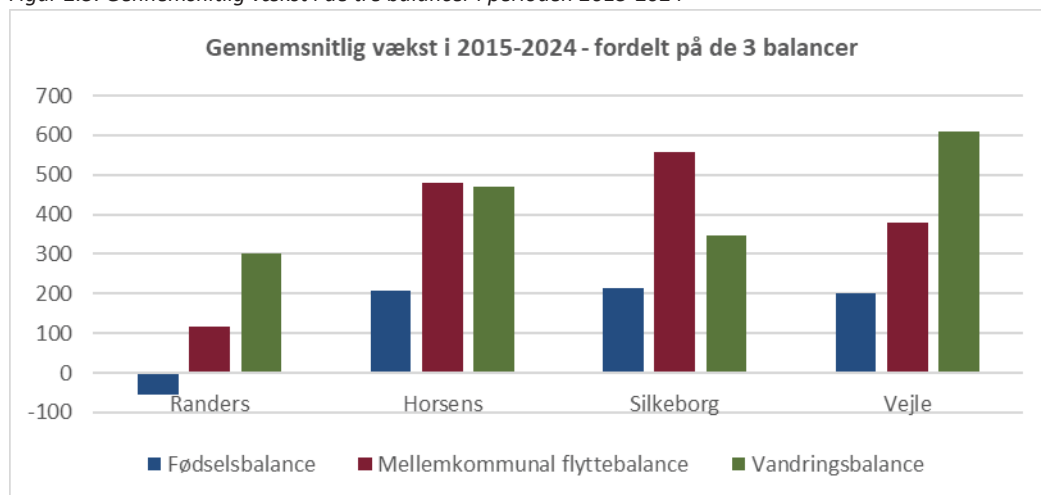

Figur 2.4. Befolkningsudviklingen i 2015-2024 opdelt på de tre balancer – Vejle Kommune

Figurerne viser, at sammenligningskommunerne har haft en væsentligt højere befolkningsvækst end Randers Kommune – og dette gælder på alle tre balancer, jf. nedenstående figur, der viser den gennemsnitlige vækst i perioden 2015-2024.

Figur 2.5. Gennemsnitlig vækst i de tre balancer i perioden 2015-2024

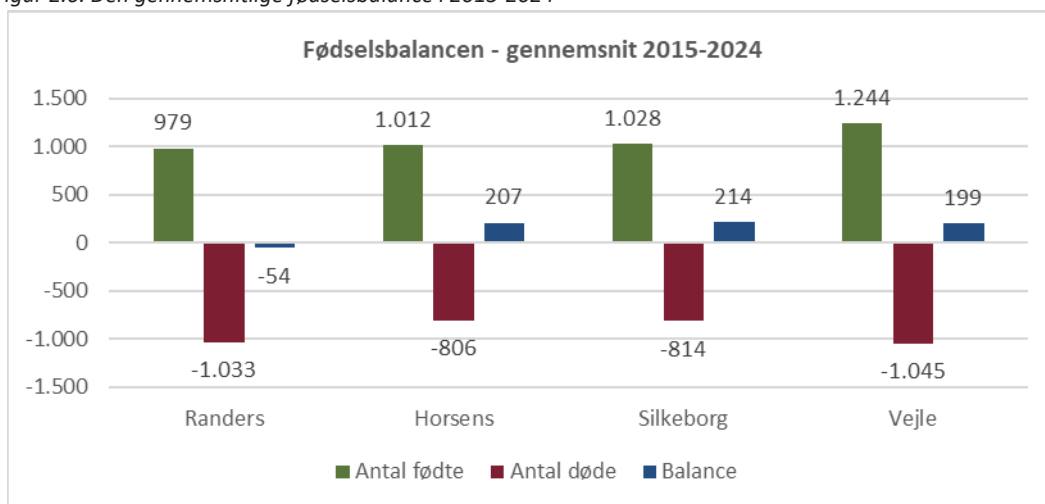

Figur 2.5 viser, at Randers Kommune særligt ligger lavt på fødselsbalancen samt den mellemkommunale balance, set i forhold til sammenligningskommunerne. I afsnittet nedenfor beskrives mulige forklaringer herpå.

Fødselsbalancen

For at finde en forklaring på, hvorfor Randers Kommune ligger relativt lavt på fødselsbalancen sammenlignet med de øvrige kommuner, er det nødvendigt at se nærmere på "antal fødte" og "antal døde". Nedenfor i figur 2.6 vises gennemsnittet for Randers Kommune og sammenligningskommuner i perioden 2015-2024.

Figur 2.6. Den gennemsnitlige fødselsbalance i 2015-2024

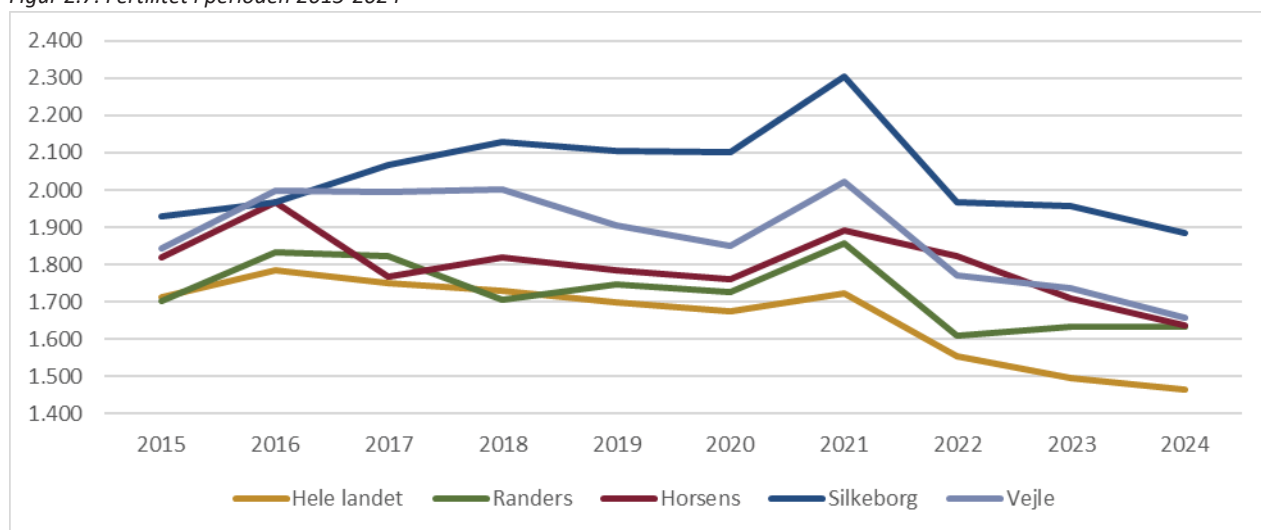

Ud fra figuren kan det konstateres, at Randers Kommune - som den eneste af de fire kommuner - har flere døde end fødte – det vil sige en negativ fødselsbalance.

Antal fødte (fertilitet mm.)

Det lave fødselstal i Randers Kommune skyldes en lavere fertilitet end i sammenligningskommunerne, som det fremgår af nedenstående figur.

Figur 2.7. Fertilitet i perioden 2015-2024

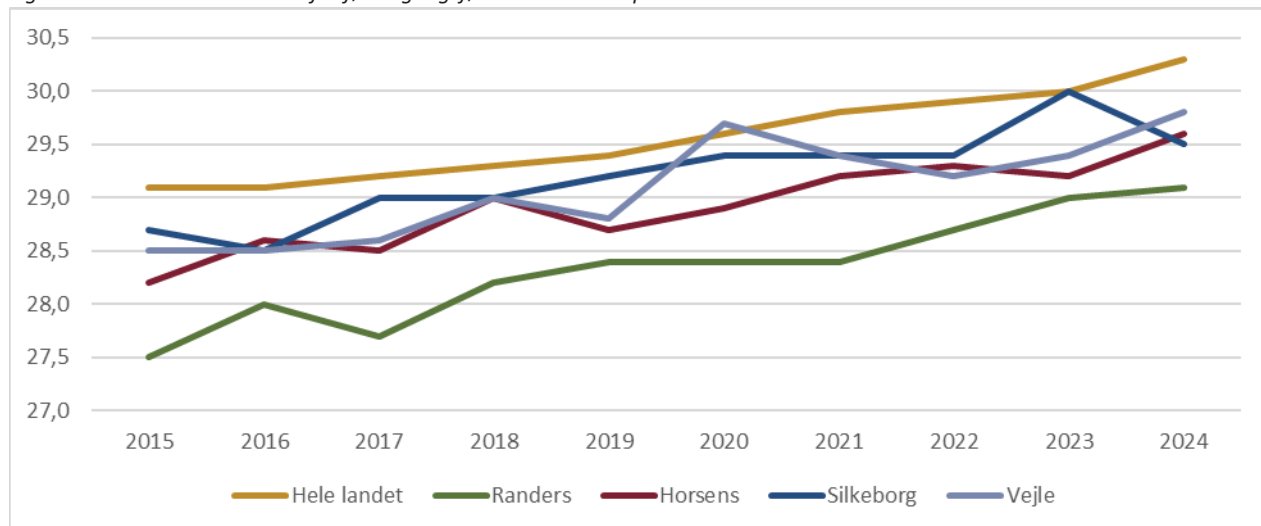

Note: Fertiliteten er defineret som det antal børn, som 1.000 kvinder vil få, fra de er 15-49 år, hvis ingen af kvinderne dør, før de fylder 50 år.

Randers Kommunes fertilitet ligger en lille smule over landsgennemsnittet i stort set alle år, men som førnævnt lavere end de tre sammenligningskommuner. Randers Kommune har dog i 2023 og 2024, som den eneste af sammenligningskommunerne, en stigende fertilitet i forhold til 2022, og i 2024 svarer niveauet til fertiliteten i Horsens og Vejle.

Nedenstående figur 2.8 viser gennemsnitsalderen for førstegangsfødende kvinder i perioden 2015-2024.

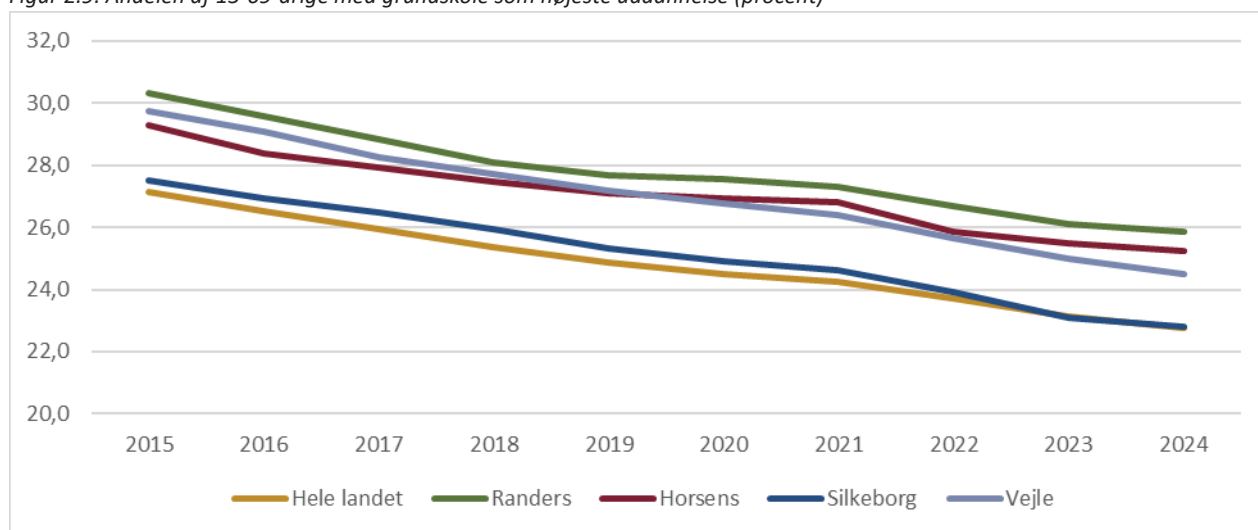
Figur 2.8. Gennemsnitsalderen for førstegangsfødende kvinder i perioden 2015-2024.

Figuren viser, at Randers Kommune i alle år har haft en lavere gennemsnitsalder for førstegangsfødende end sammenligningskommunerne og landsplan.

Det må som udgangspunkt forventes, at der er en sammenhæng mellem uddannelsesniveau og alder på førstegangsfødende således, at des højere uddannelsesniveau des højere alder på førstegangsfødende. Nedenstående figur 2.9 viser andelen af de 15-69-årige, som har grundskole som højeste uddannelse.

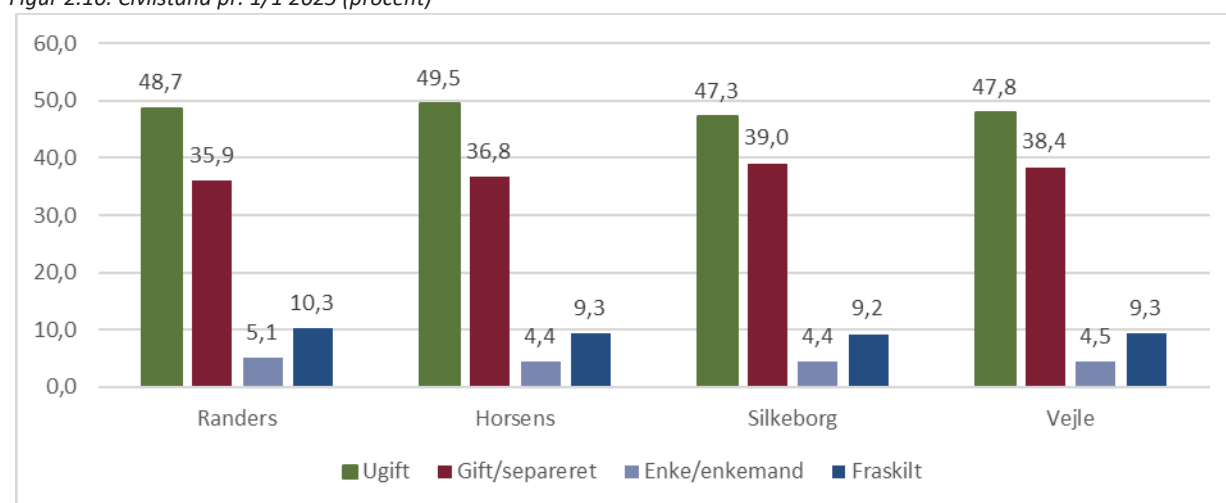
Figur 2.9. Andelen af 15-69-årige med grundskole som højeste uddannelse (procent)

Figuren viser, at Randers har størst andel med grundskolen som højeste uddannelse – med andre ord dermed det laveste uddannelsesniveau blandt sammenligningskommunerne. Dette underbygger den forventede sammenhæng mellem uddannelsesniveau og alder på førstegangsfødende.

Årsagen til at fertiliteten i Randers Kommune samtidigt ligger under sammenligningskommunerne, kan muligvis have en sammenhæng med forskellen i civilstanden i de fire kommuner. Civilstanden fremgår af nedenstående figur 2.10.

Figur 2.10. Civilstand pr. 1/1 2025 (procent)

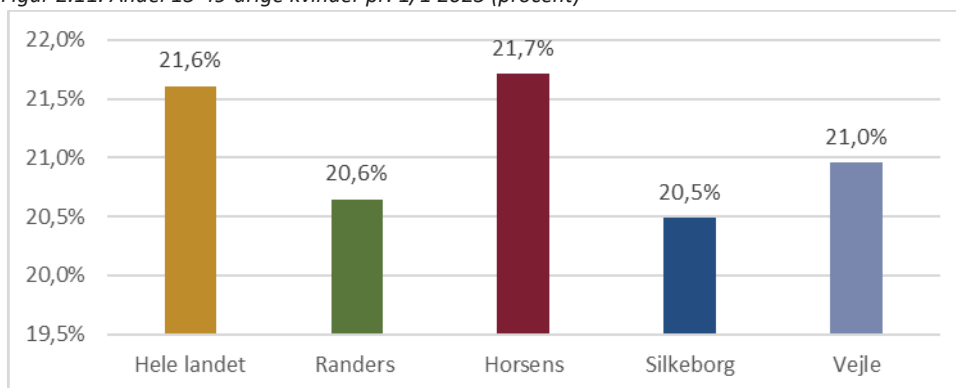
Figuren viser følgende for Randers Kommune sammenlignet med de øvrige kommuner:

- der er færrest gifte,
- der er flest i kategorien "enke/enkemand",
- der er flest i kategorien "fraskilt".

Udover fertiliteten afhænger antallet af fødsler af antallet af kvinder i kommunen i den fødedygtige alder (15-49 år). Nedenstående figur 2.11 viser andelen af 15-49-årige kvinder i de fire kommuner (ud af det samlede antal i hele kommunen). Det kan ud fra figuren konstateres, at Randers Kommune har en lavere andel af kvinder i alderen 15-49 år end hhv. Horsens og Vejle. Kun Silkeborg har en lavere antal kvinder i

den fødedygtige alder. Ses der derimod på antallet af kvinder i aldersgruppen 25-44-årige, ligger Randers Kommune lavest af de fire kommuner.

Figur 2.11. Andel 15-49-årige kvinder pr. 1/1 2025 (procent)

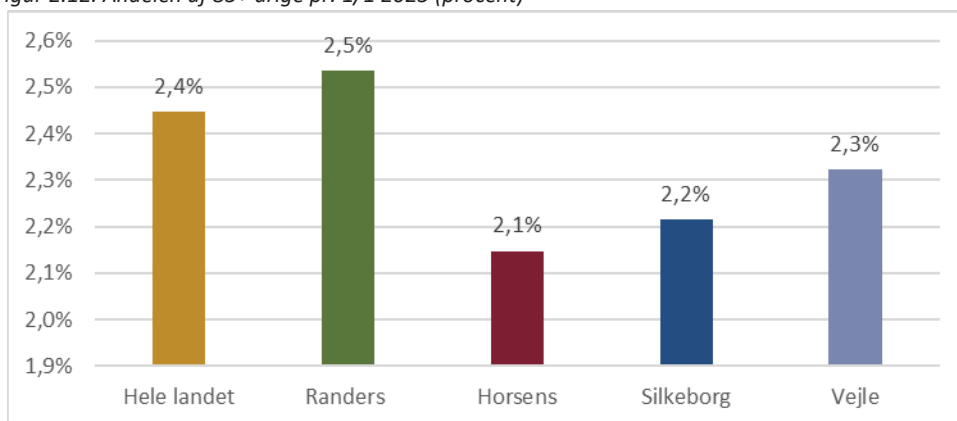

Ud fra ovenstående kan det således konstateres, at det lave antal fødsler i Randers Kommune både skyldes en lav fertilitet samt en forholdsvis lav andel af kvinder i den fødedygtige alder.

Antal døde

Randers Kommune har forholdsvis flere døde end sammenligningskommunerne. Hovedforklaringen herpå er, at Randers Kommune har en større andel ældre, hvilket fremgår af nedenstående figur 2.12, der viser andelen af antal 85+ årige (ud af den samlede befolkning i hele kommunen).

Figur 2.12. Andelen af 85+ årige pr. 1/1 2025 (procent)

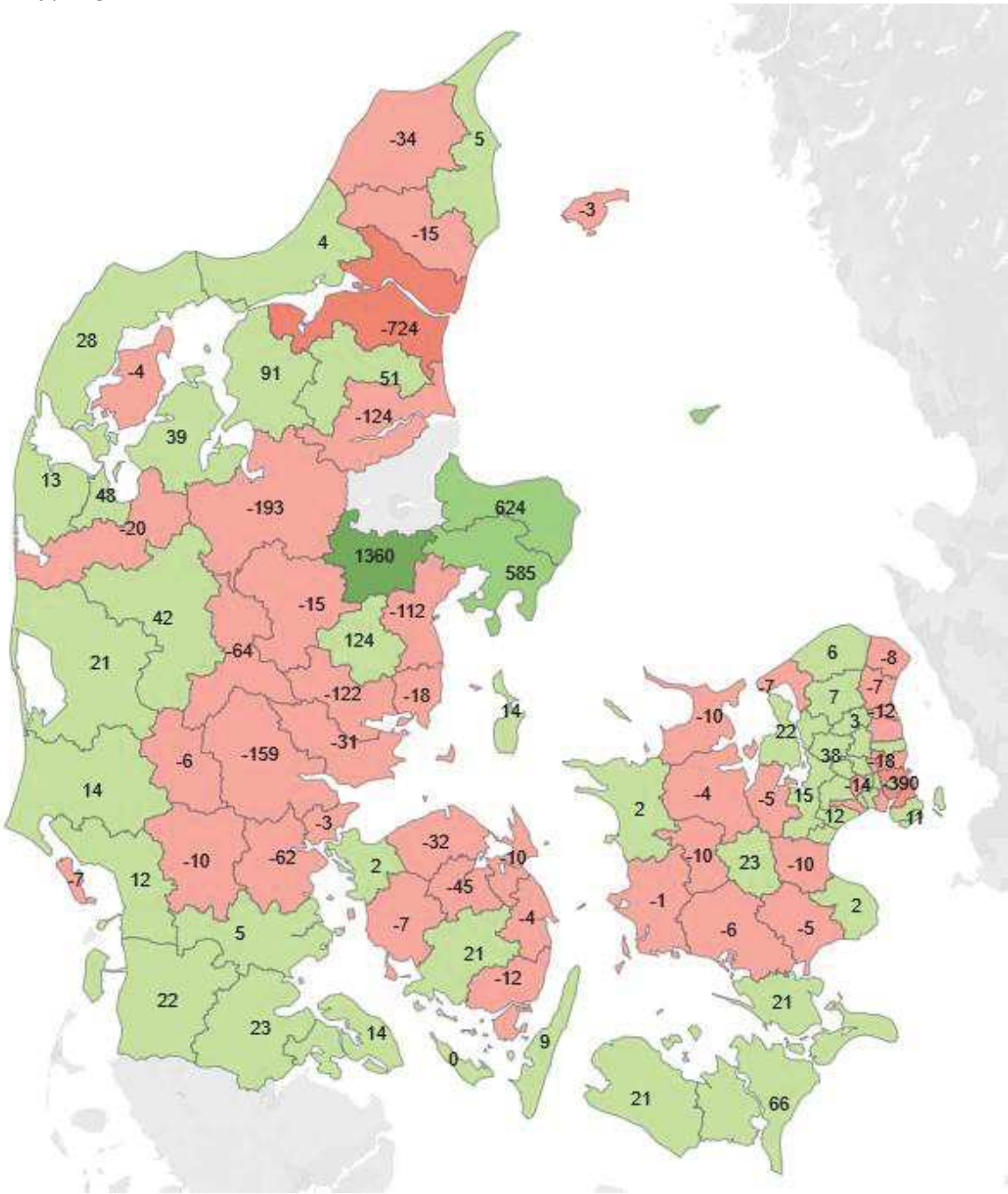

Figuren viser, at Randers har den klart højeste andel 85+ årige, hvilket som nævnt er hovedforklaringen på de forholdsvis flere døde i Randers Kommune – sammenlignet med de øvrige kommuner.

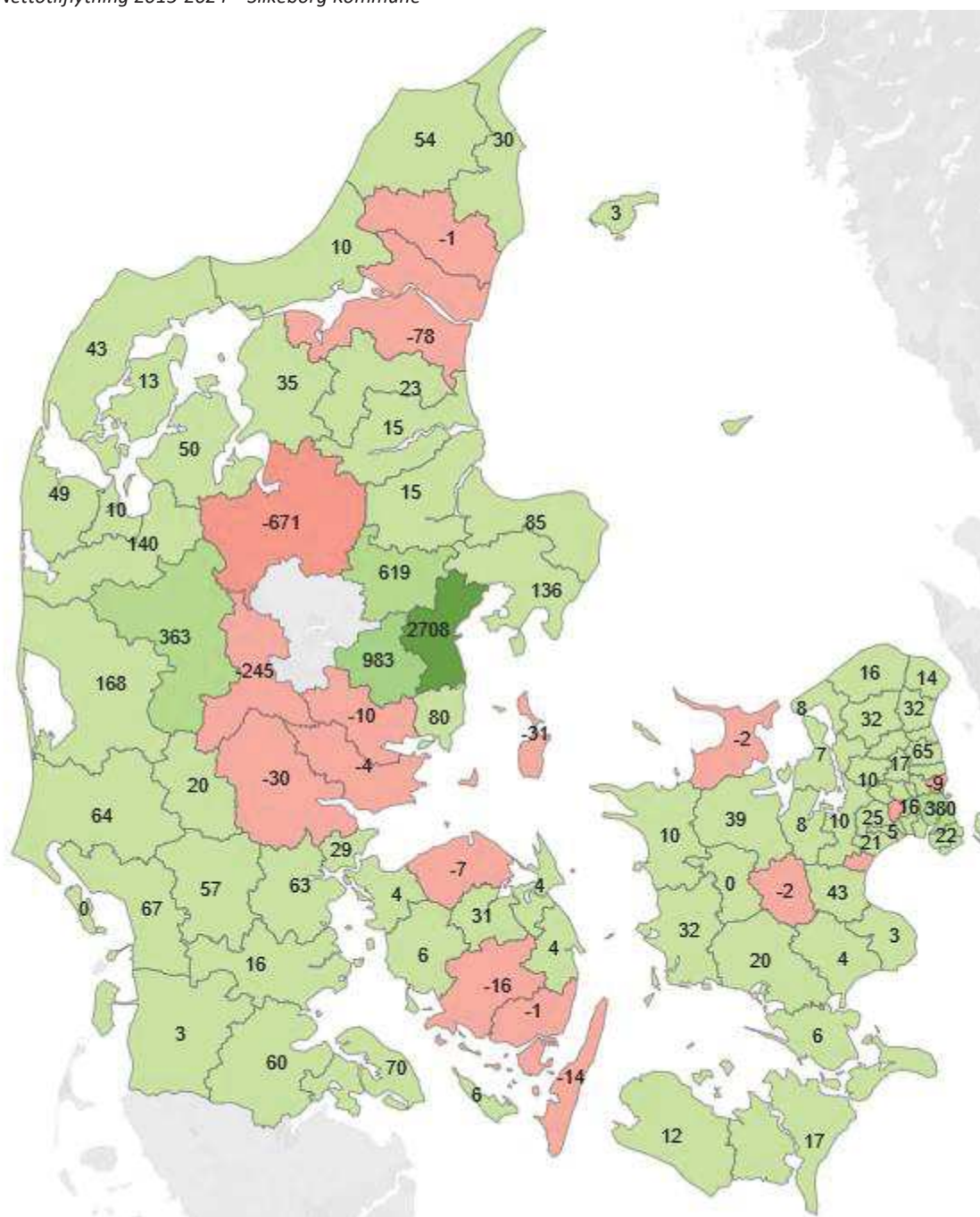
Den mellemkommunale flyttebalance

Befolkningsudviklingen i en kommune påvirkes endvidere af den mellemkommunale flyttebalance, der viser forholdet mellem til- og udflytninger i kommunen. De følgende figurer viser den samlede nettotilflytning til hhv. Randers Kommune og sammenligningskommunerne i årene 2015-2024 (Kilde: Cowi – folketal.dk)

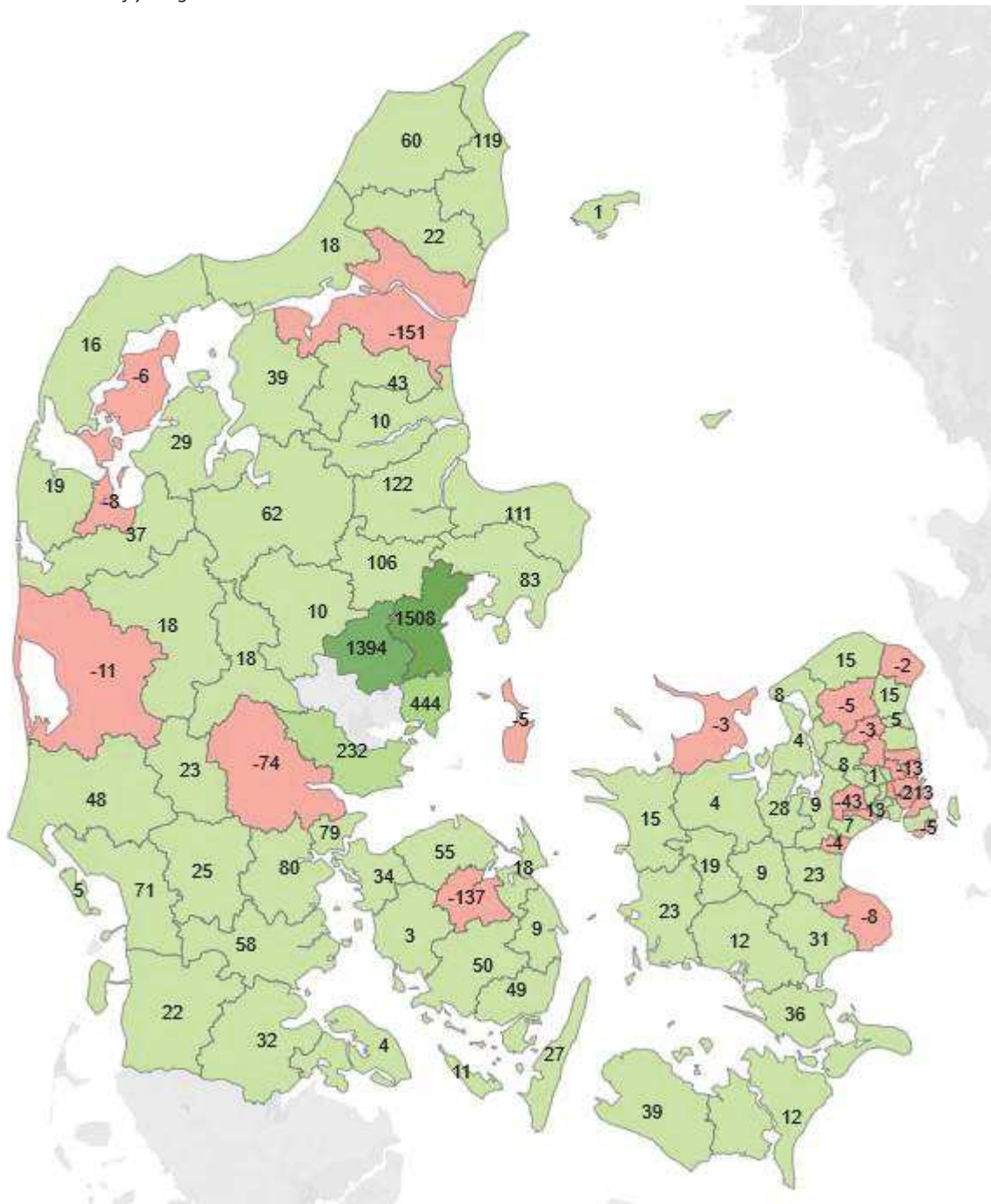
Kort 2.1. Nettotilflytning 2015-2024 – Randers Kommune

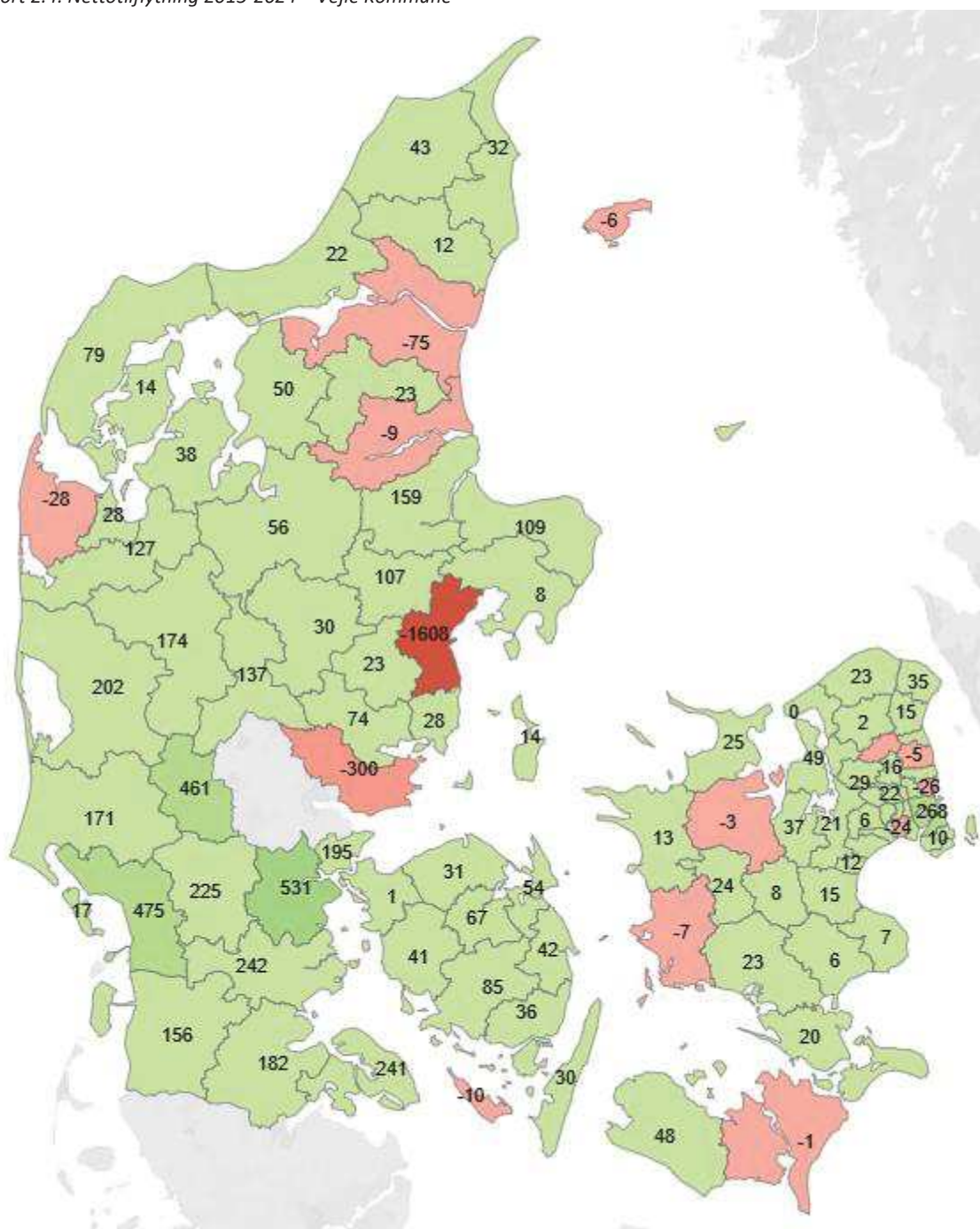
Kort 2.2. Nettotilflytning 2015-2024 – Silkeborg Kommune

Kort 2.3. Nettotilflytning 2015-2024 – Horsens Kommune

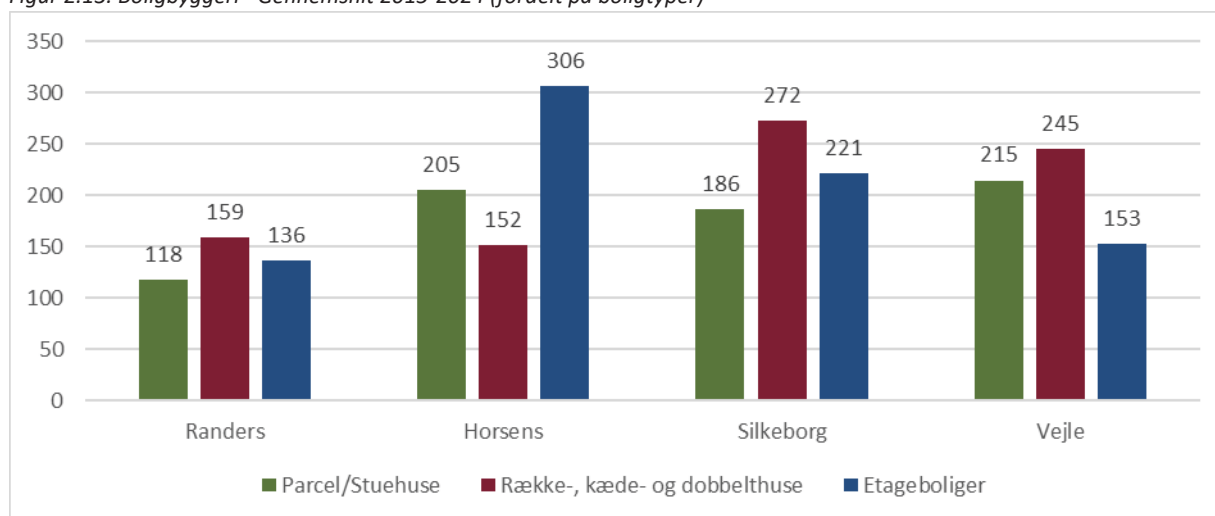
Kort 2.4. Nettotilflytning 2015-2024 – Vejle Kommune

Boligbyggeri

Den mellemkommunale flyttebalance er i høj grad afhængig af boligudbygningen i de enkelte kommuner. Nedenfor sammenlignes boligbyggeriet i Randers Kommune derfor med sammenligningskommunerne i form af det gennemsnitlige boligbyggeri i perioden 2015-2024 (der er tale om boliger med CPR tilmeldte personer).

Figur 2.13. Boligbyggeri - Gennemsnit 2015-2024 (fordelt på boligtyper)

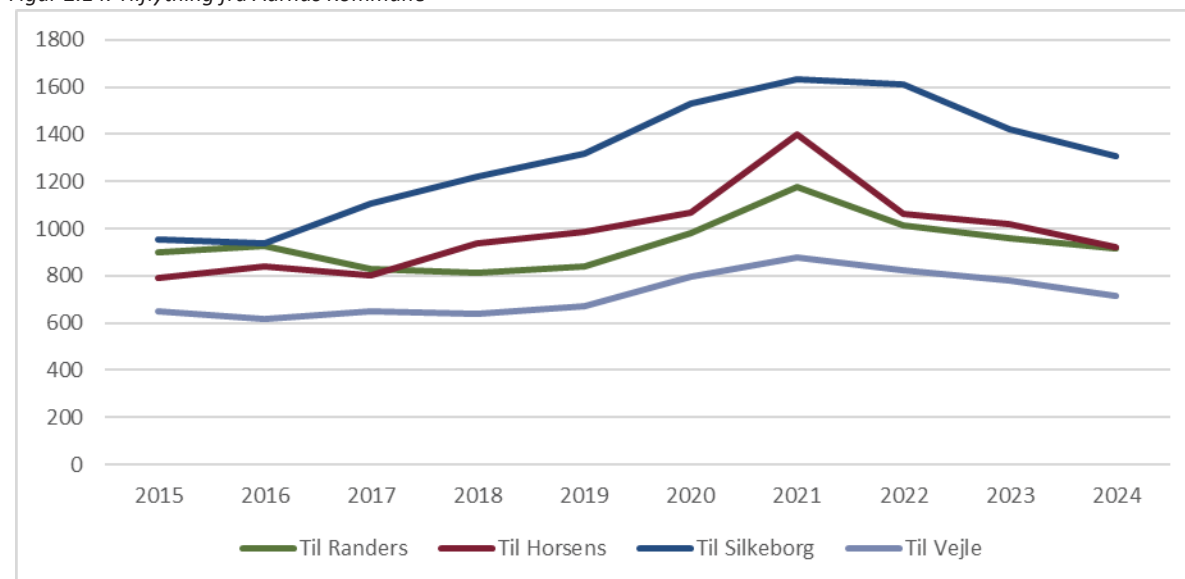
Det kan ud fra figuren konstateres, at Randers Kommune ligger klart lavest med hensyn til parcel/stuehuse samt etageboliger – og anden lavest med hensyn til rækkehuse.

Samlet ligger Randers Kommune markant under de øvrige kommuner med hensyn til gennemsnitligt boligbyggeri i perioden 2015-2024, og der er i perioden bygget 2.000-2.700 færre boliger end i de tre sammenligningskommuner.

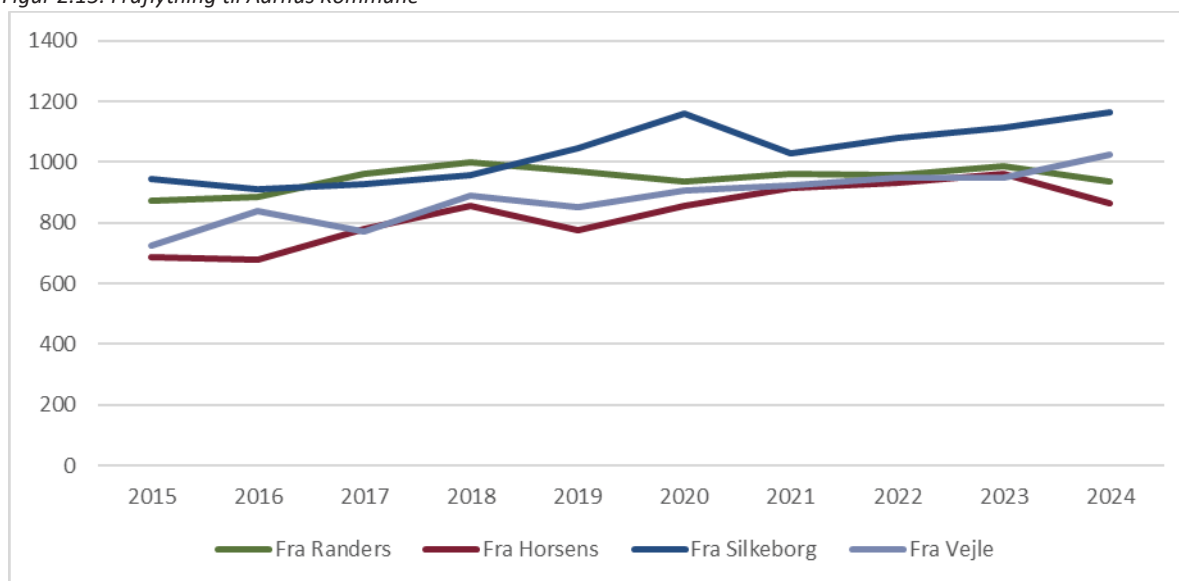
Flyttebalance i forhold til Aarhus

Sammenligningskommunerne forventes alle at have en stor mellemkommunal aktivitet i forhold til Aarhus Kommune. Nedenstående figurer viser tilflytning fra Aarhus Kommune, fraflytning til Aarhus Kommune samt nettobalancen i forhold til Aarhus Kommune.

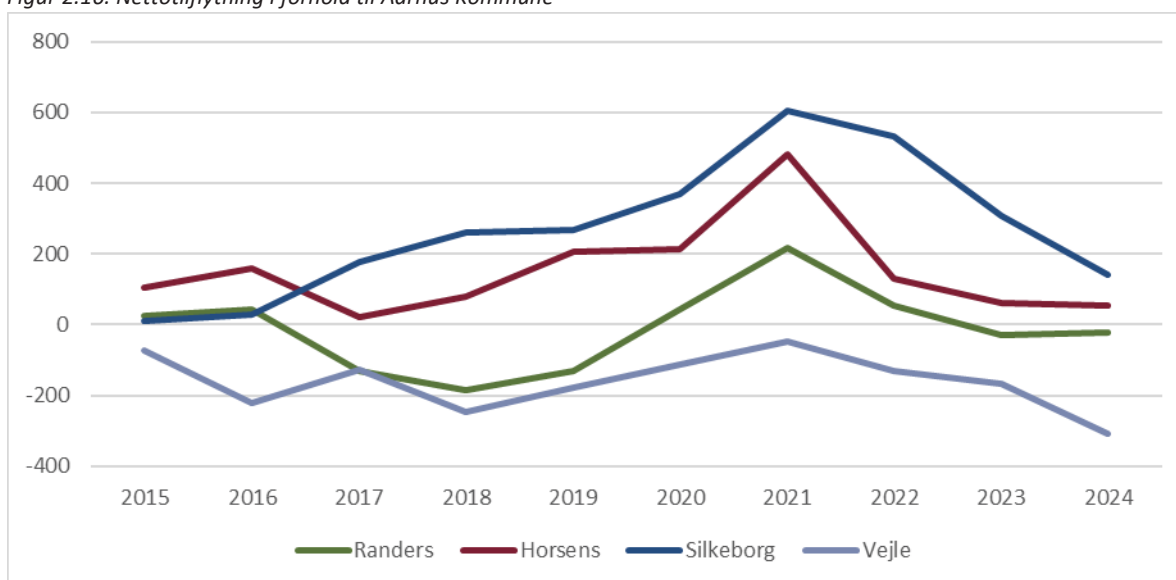
Figur 2.14. Tilflytning fra Aarhus Kommune

Figur 2.15. Fraflytning til Aarhus Kommune

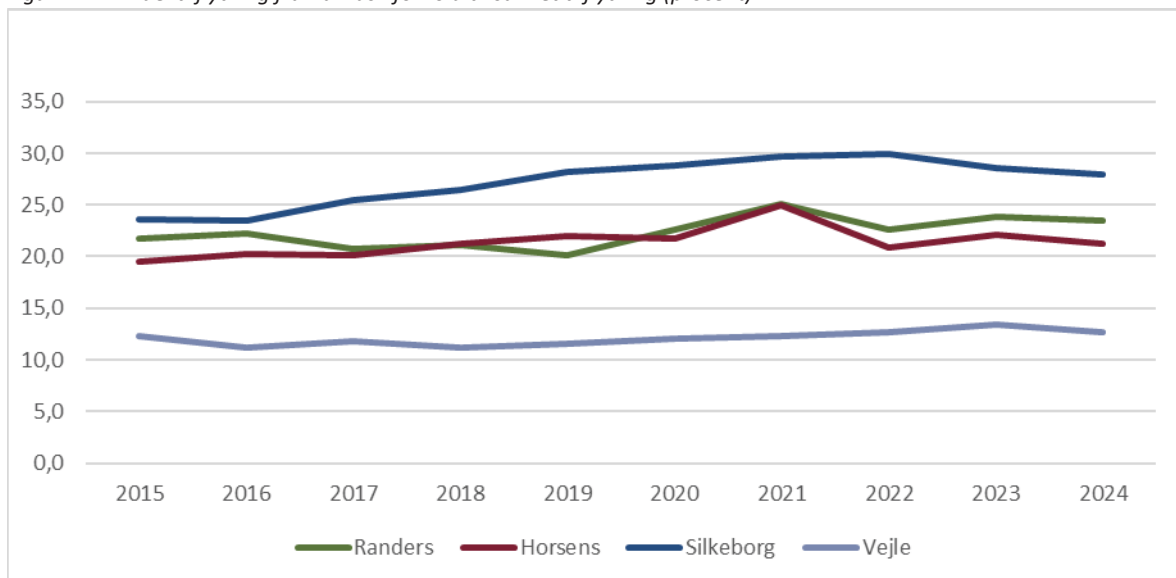

Figur 2.16. Nettotilflytning i forhold til Aarhus Kommune

Nedenstående figur viser andelen af tilflytning fra Aarhus Kommune set i forhold til det samlede antal tilflytninger til den givne kommune.

Figur 2.17. Andel tilflytning fra Aarhus i forhold til samlet tilflytning (procent)

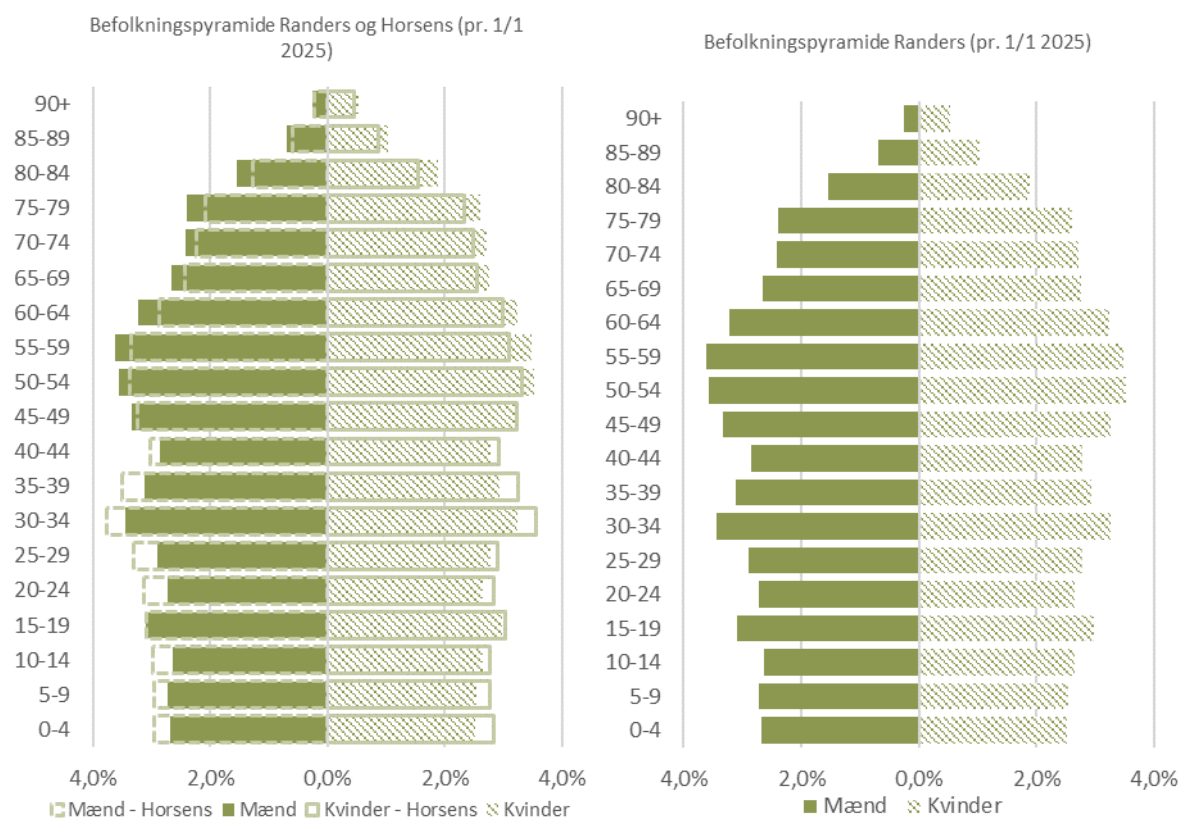
2.2 Befolkningsudviklingen – fordelt på aldersgrupper

Afsnittet består af følgende delafsnit:

- Befolkningspyramider
- Gennemsnitsalder/middellevetid
- Befolkningsudvikling på relevante aldersgrupper i Randers kommune – inkl. prognose

Befolkningspyramider

Figur 2.18. Befolkningspyramider for Randers Kommune og sammenligningskommunerne

Nedenfor sammenholdes det faktiske folketal i Randers Kommune pr. 1. januar 2025 med fremskrivningen fra Danmarks Statistik til 1. januar 2050:

Figur 2.19. Andel i hver aldersgruppe – i 2025 og 2050

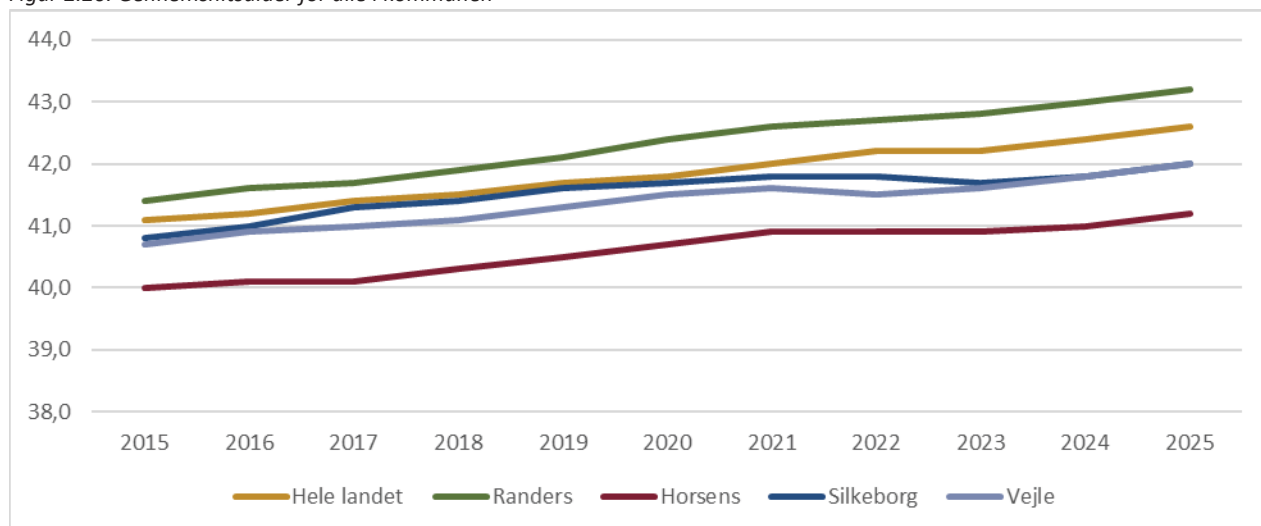

Figuren viser, at andelen i de yngre aldersgrupper falder, hvorimod andelen i de ældre aldersgrupper stiger – og denne stigning er forholdsvis markant.

Gennemsnitsalder og middellevetid

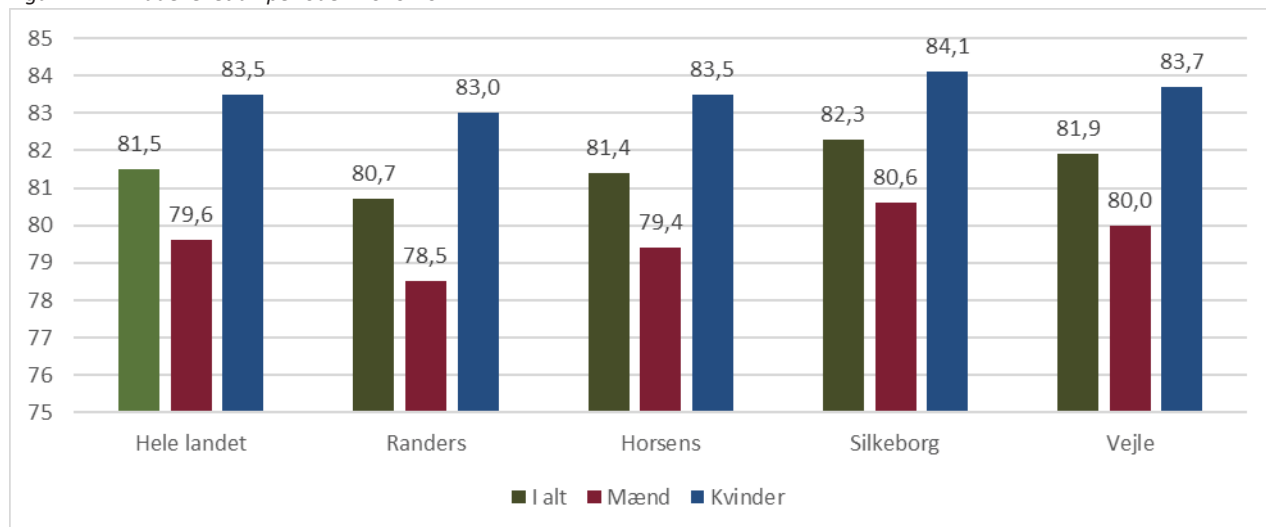
Af nedenstående figur 2.20 fremgår gennemsnitsalderen i Randers Kommune i forhold til sammenligningskommunerne.

Figur 2.20. Gennemsnitsalder for alle i kommunen

Af figuren kan det konstateres, at Randers Kommune ligger klart over sammenligningskommunerne og landsgennemsnittet, når der ses på gennemsnitsalderen i kommunen. Anderledes fremgår det af figur 2.21 nedenfor, at Randers Kommune ligger lavest af sammenligningskommunerne, når der ses på middellevetiden i kommunen.

Figur 2.21. Middellevetid i perioden 2020-2024

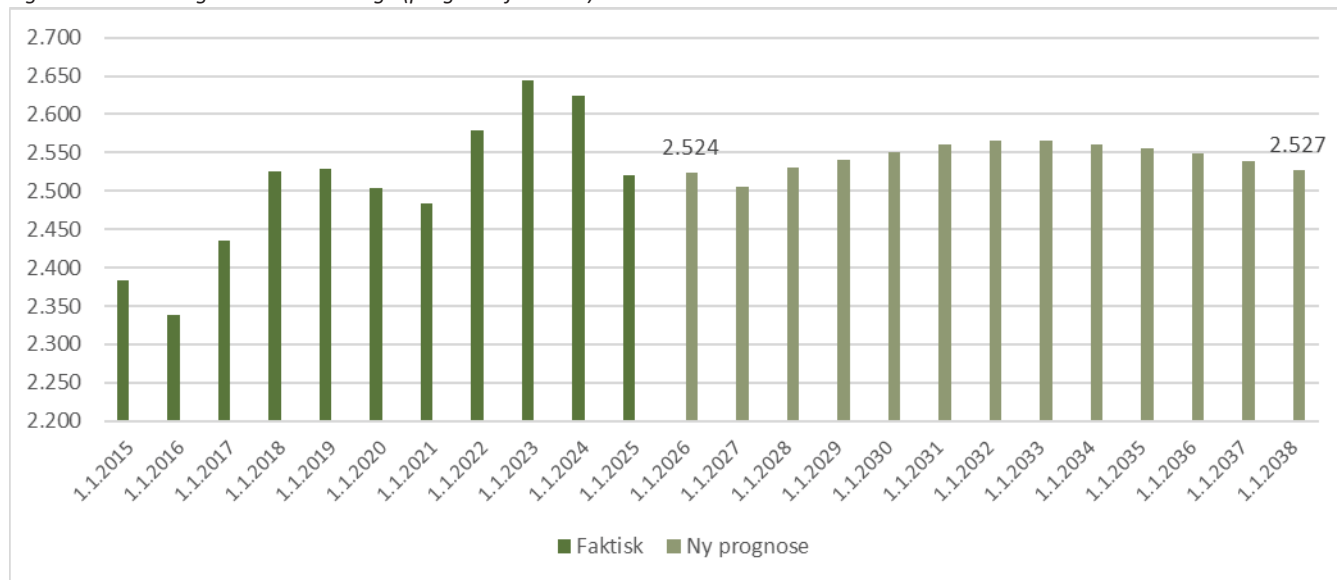

Figuren viser, at middellevetiden er lavere i Randers Kommune – sammenlignet med de øvrige kommuner (og hele landet), og dette gælder både for mænd og kvinder.

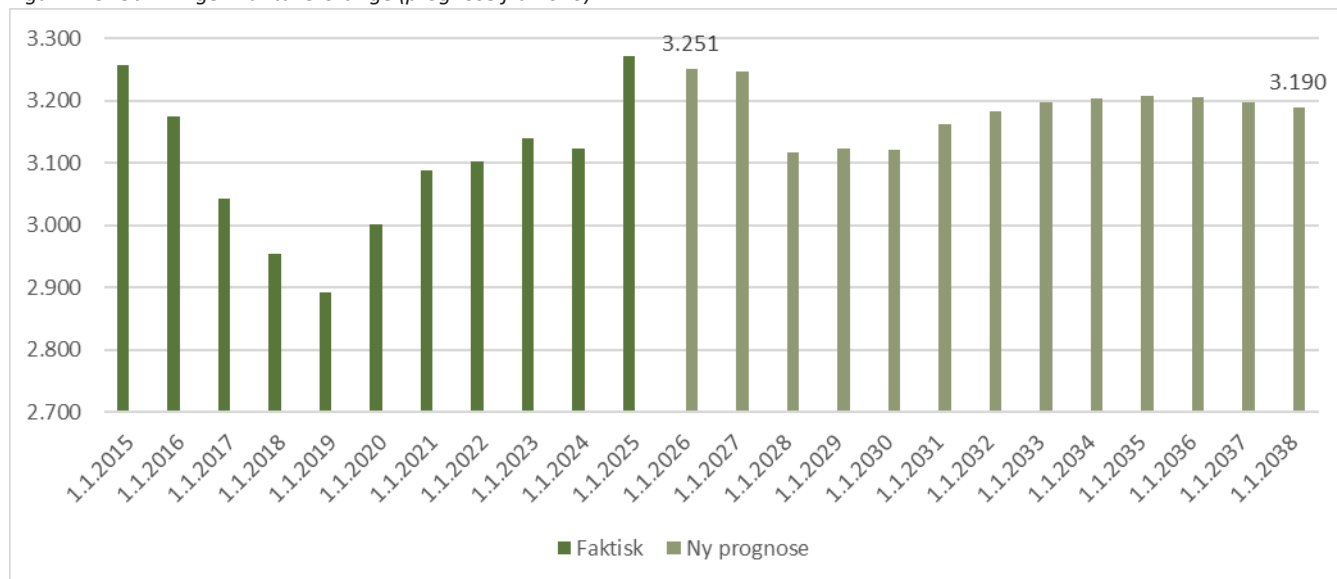
Befolkningsudvikling på relevante aldersgrupper i Randers Kommune – inkl. prognose

Nedenfor i figur 2.22-2.29 vises befolkningsudviklingen på relevante aldersgrupper i Randers Kommune, jf. kommunens aktuelle befolkningsprognose fra april 2025.

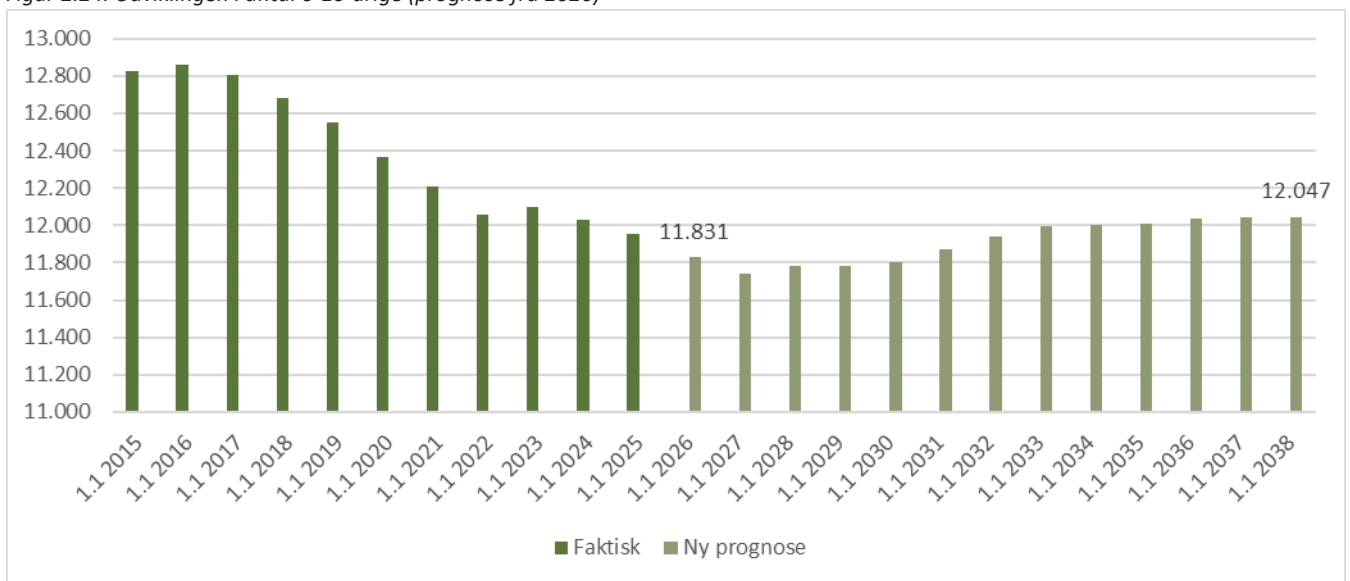
Figur 2.22. Udviklingen i antal ½-2-årige (prognose fra 2026)

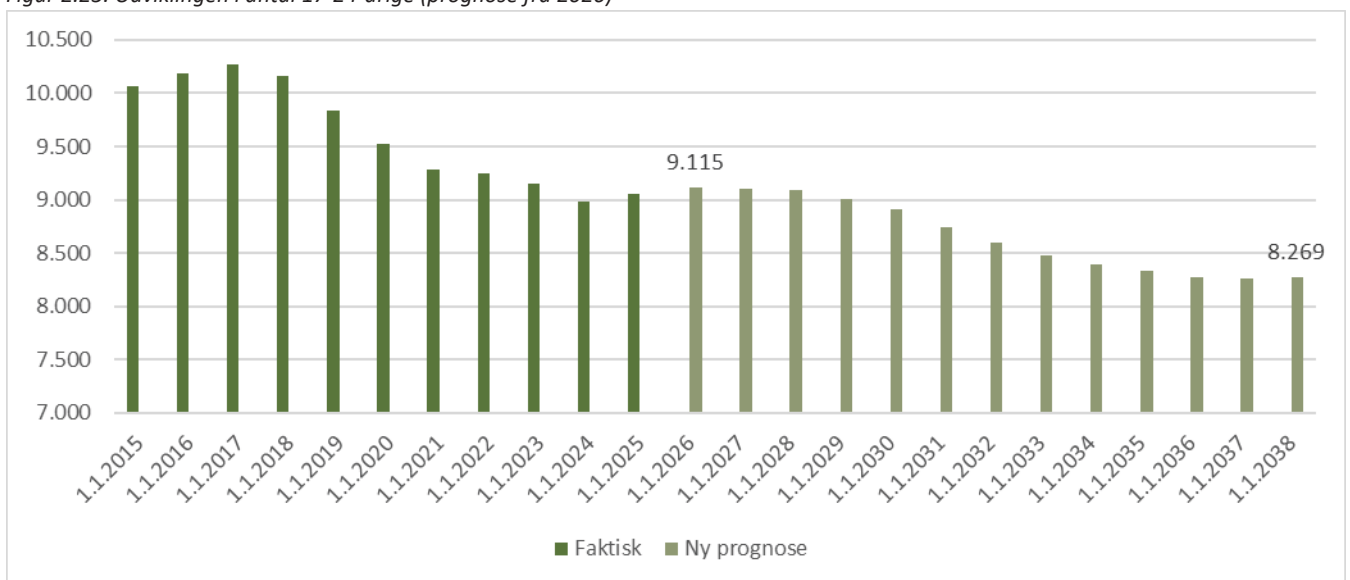
Figur 2.23. Udviklingen i antal 3-5-årige (prognose fra 2026)

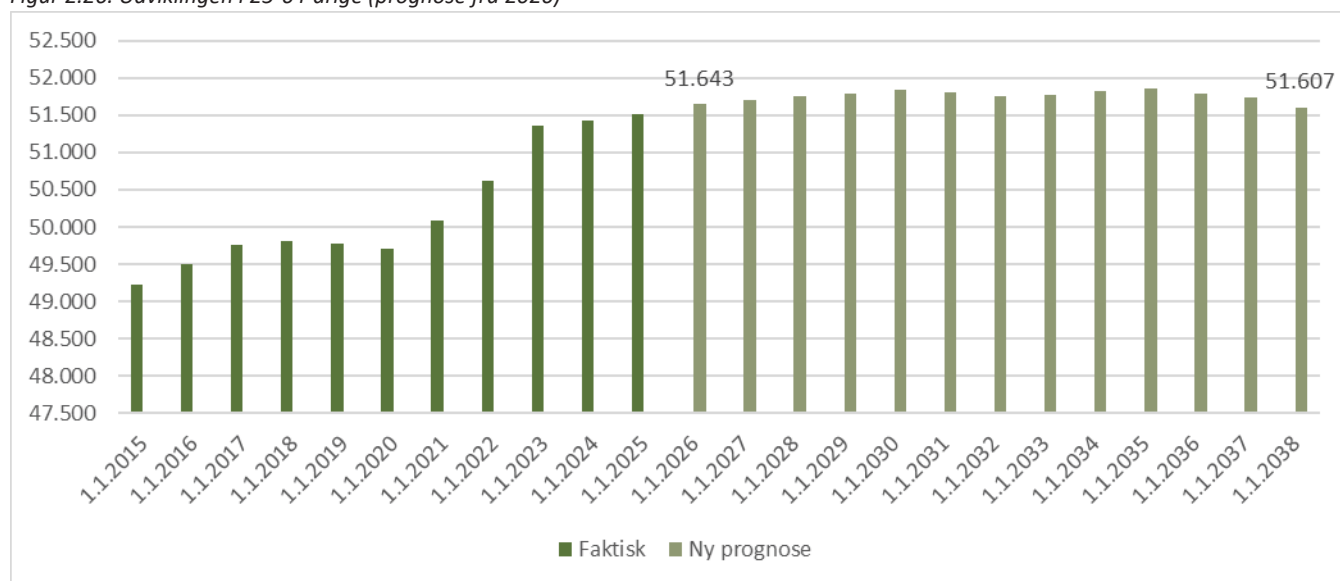
Figur 2.24. Udviklingen i antal 6-16-årige (prognose fra 2026)

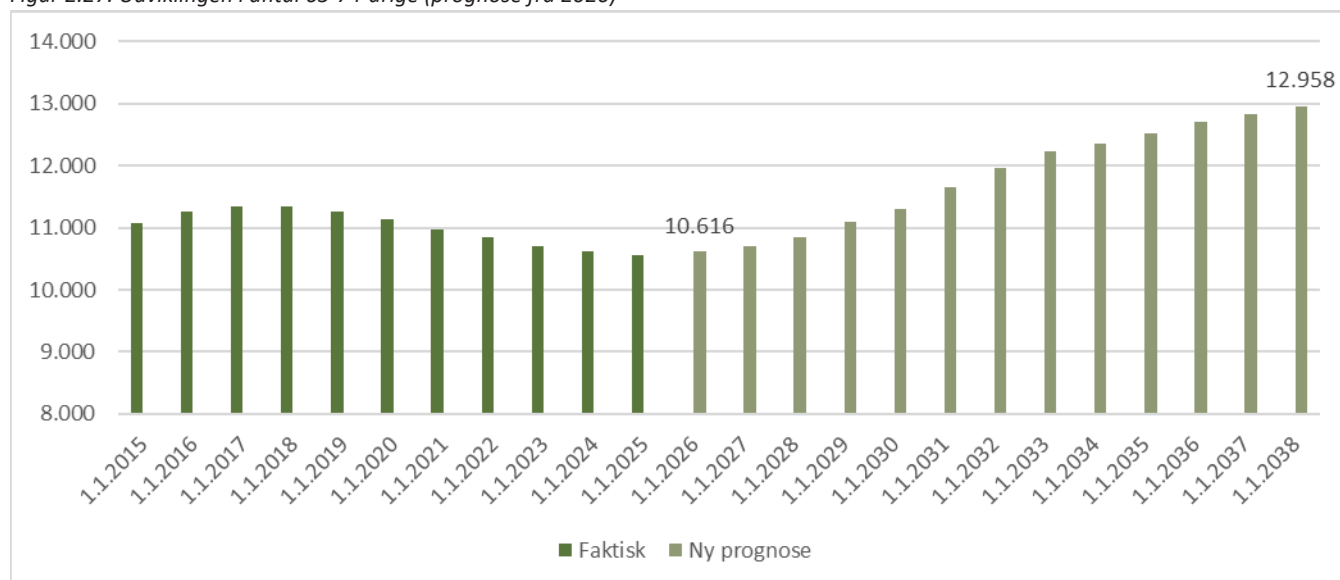
Figur 2.25. Udviklingen i antal 17-24-årige (prognose fra 2026)

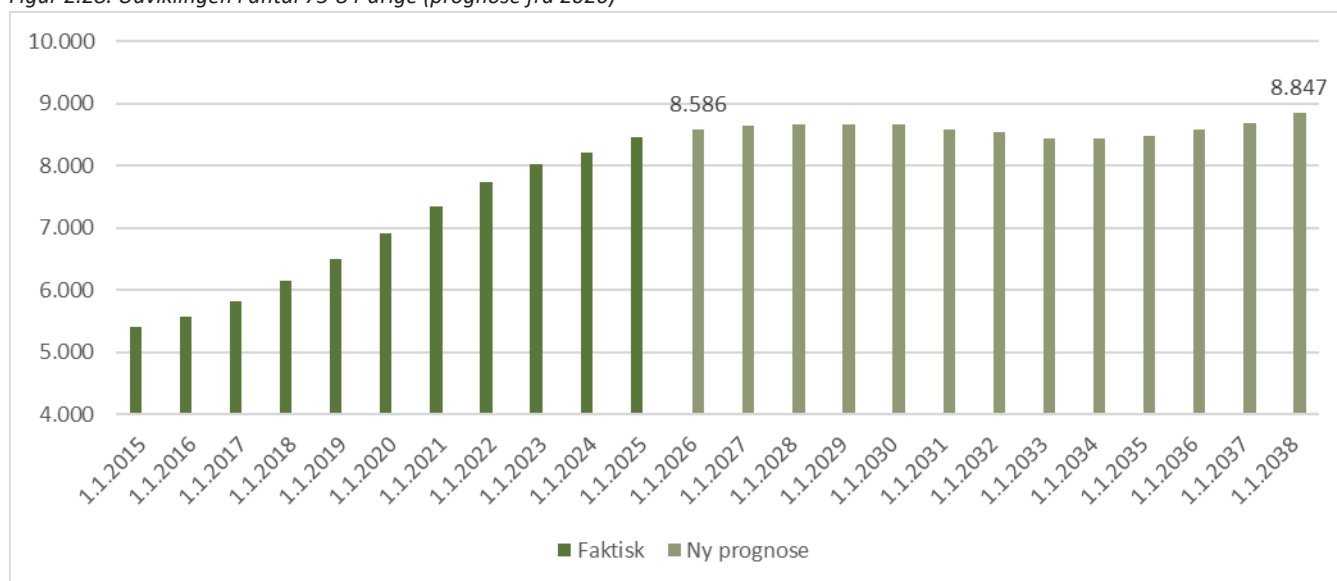
Figur 2.26. Udviklingen i 25-64-årige (prognose fra 2026)

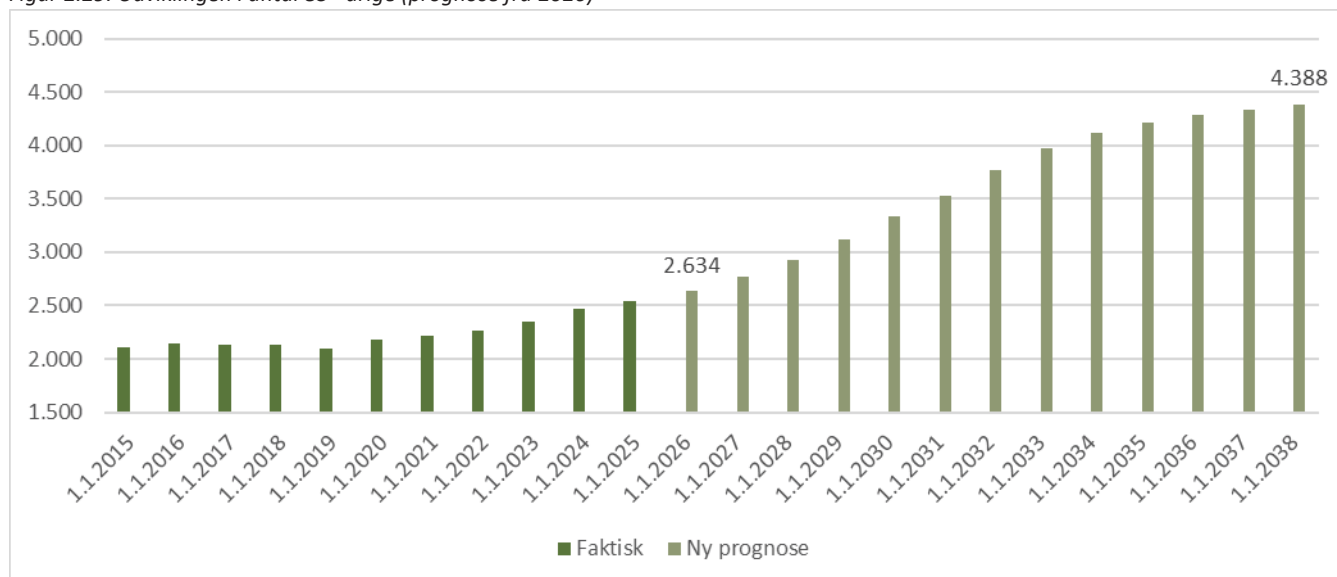
Figur 2.27. Udviklingen i antal 65-74-årige (prognose fra 2026)

Figur 2.28. Udviklingen i antal 75-84-årige (prognose fra 2026)

Figur 2.29. Udviklingen i antal 85+ årige (prognose fra 2026)

Det fremgår af den sidste figur, at udviklingen i aldersgruppen af 85+ årige har været stigende de seneste år, og at der forventes en markant stigning i antallet de følgende år. Denne udvikling vil som udgangspunkt være udgiftsdrivende. Hvis kommunen skal kunne finansiere et uændret serviceniveau på området, vil det derfor som udgangspunkt forudsætte, at der fra regeringens side også fremadrettet tilføres økonomi til kommunerne i de årlige økonomiaftaler, som kan finansiere stigningen i det demografisk betingede udgiftsbehov.

2.3 Befolkningsudviklingen – forskelle internt i kommunen

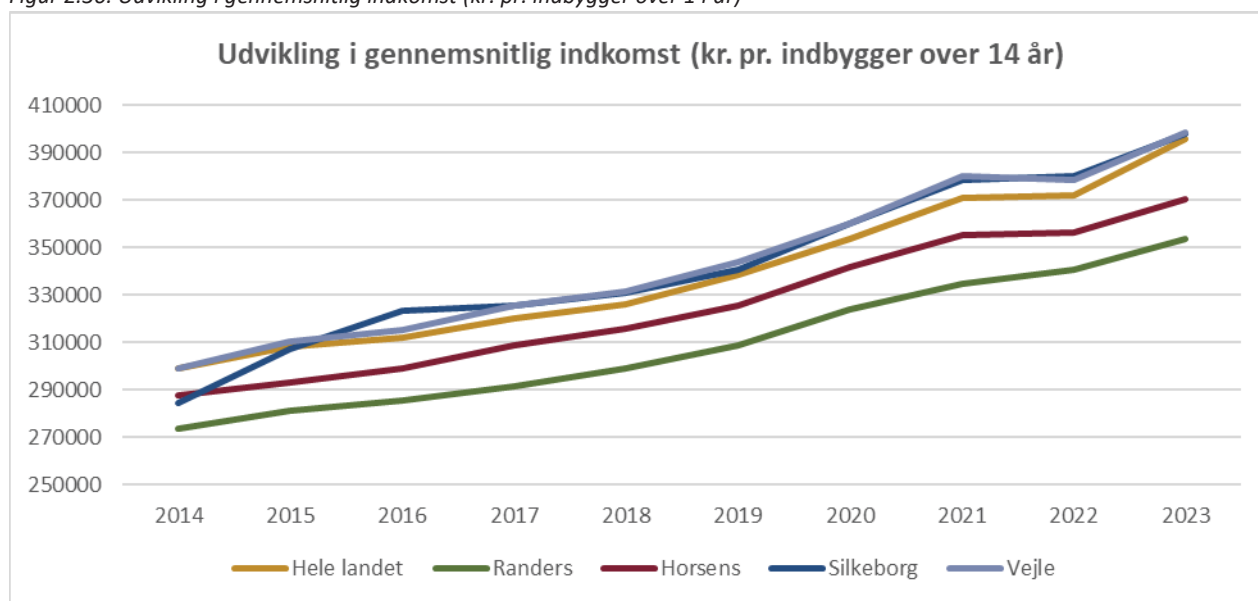
Internt i kommunen er der store forskelle i befolkningsudviklingen. I det vedlagte underbilag er der samlet et kortmateriale, som viser den historiske udvikling 2016-2025 samt den forventede udvikling de næste 10 år, jf. kommunens befolkningsprognose – opdelt på geografiske områder internt i Randers Kommune.

2.4 Indkomst og formue

Indkomstudviklingen

Nedenstående figur 2.30 viser udviklingen i den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger over 14 år for Randers Kommune og sammenligningskommunerne.

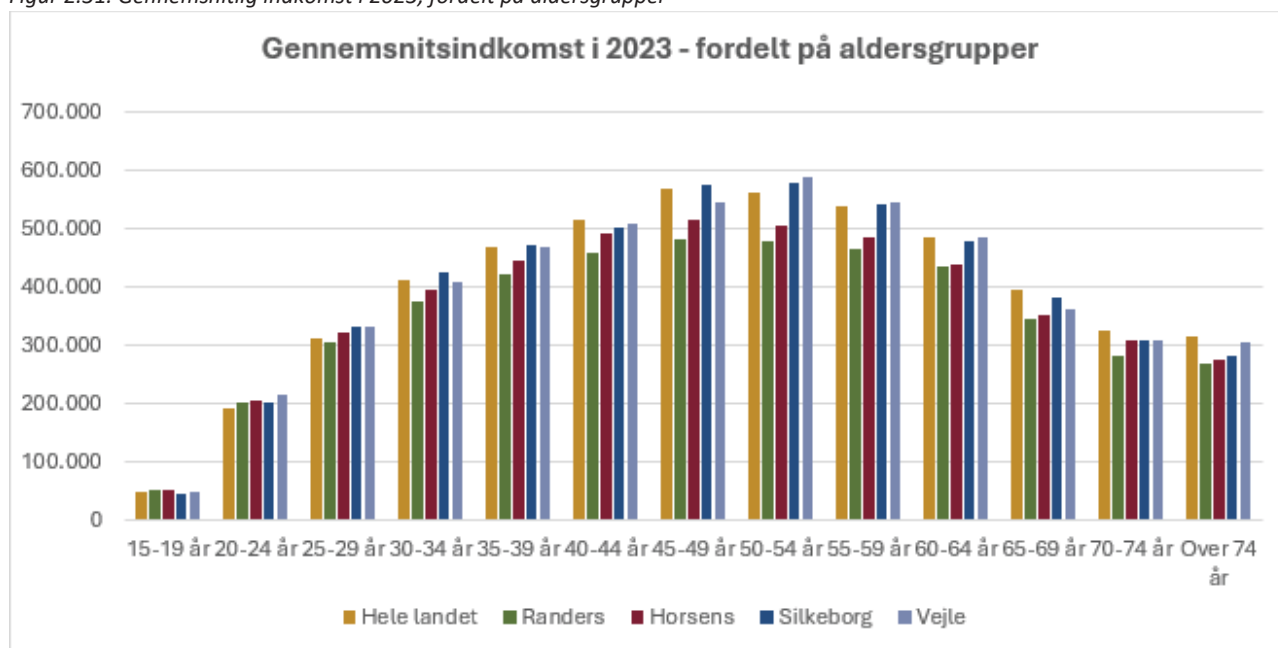
Figur 2.30. Udvikling i gennemsnitlig indkomst (kr. pr. indbygger over 14 år)

Figuren viser, at Randers Kommune har oplevet den laveste udvikling i den gennemsnitlige indkomst i perioden. Horsens Kommune placerer sig i midten, mens Silkeborg og Vejle Kommune ligger øverst, og dermed også en smule over udviklingen på landsplan.

Den gennemsnitlige indkomst i 2023 er i figur 2.31 nedenfor opdelt på aldersgrupper.

Figur 2.31. Gennemsnitlig indkomst i 2023, fordelt på aldersgrupper

Figuren viser, at Randers Kommune ligger lavest for alle alderskategorier, bortset fra 15-19-årige samt 20-24-årige. Årsagen til at disse aldersgrupper afviger, hænger sammen med, at Randers Kommune har en relativ høj andel af unge på arbejdsmarkedet – herunder unge som arbejder i stedet for at tage en uddannelse.

Formue

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har den 25. marts 2025 offentliggjort en analyse om formueudviklingen i landets kommuner ("Formuerne blev mindre værd vest for Storebælt, mens de voksede på Sjælland").

I nedenstående figur 2.32 og 2.33 er tallene hentet fra denne analyse:

Figur 2.32. Gennemsnitlig nettoformue (kr. pr. indbygger i 2023, 2025 priser)

